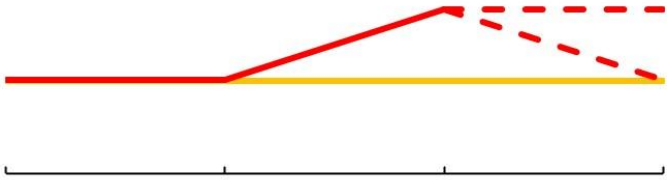

Biotopu valsts līmeņa aizsardzības mērķu (FRV) noteikšana: datu izvēle un eksperta apsvērumi

Biotopa kods	2330
Biotopa nosaukums	Klajas iekšzemes kāpas
Eksperte	Brigita Laime
Darbs pabeigts	09.06.2024.
Vispārējas piezīmes	<p>Biotops 2330 <i>Klajas iekšzemes kāpas</i> Latvijā ir sastopams ļoti reti, tikai Sventājas un Daugavas ielejās. Potenciāli šis biotops varētu attīstīties plašāk kontinentālajās kāpās ārpus Piejūras zemienes. Limitējošais faktors ir klaju kāpu trūkums. Lielākajā daļā iekšzemes kāpu ir izveidojies mežs, un tikai mazās platībās saglabājušies klajie biotopi.</p> <p>Biotops 2330 <i>Klajas iekšzemes kāpas</i> līdzīgi kā pelēkās kāpas pieder pie biotopiem, kuru pastāvēšana un atjaunošanās ir atkarīga no labvēlīga traucējuma. Ja šāda traucējuma (mērena smilšu pārpūšana, atklātas smilts laukumu veidošanās, oligotrofas vides saglabāšanās u. c.) nav, tad sukcesijas gaitā biotops aizaug ar kokiem un krūmiem un pārvēršas citā biotopā (Rove, 2013; Laime u. c., 2017).</p> <p>Attiecībā uz klaju iekšzemes kāpu biotopu datu bāzē "Ozols" esošā informācija ir uzskatāma par vispilnīgāko, kāda līdz šim ir bijusi. Dati par biotopa platībām kopumā ir ticami, taču iespējams, ka biotopu kartētāju-ekspertu viedokļi ir bijuši atšķirīgi biotopa aizauguma dēļ. Šo biotopu būtu nepieciešams atkārtoti kartēt pēc vienotas pieejas.</p>

FRA noteikšanā izmantotā metode – novērtēšana laika nogrieznī

REF min, km²	0,47 km ² Kā REF min platība ir pieņemta pašreiz zināmā platība (platība 2023. gada decembrī).
REF max, km²	0,47 km ² REF max platība ir pieņemta kā vienāda ar minimālo.
REF vid., km²	0,47 km ²
REF periods	References platības noteikšanai izmantots 2023. gads, jo par biotopu ir ļoti maz informācijas.
HDV min, km²	0,47 km ² Izmantota pašreizējā platība, jo Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā ziņotā platība par 2001.–2006. gada periodu nesniedz precīzu informāciju.
HDV max, km²	0,47 km ² HDV max platība vērtēta kā vienāda ar minimālo.
HDV vid., km²	0,47 km ²
CV, km²	0,47 km ²

CO platību summa valstī, km ²	0,04 km ²
Ilgtermiņa tendence, automātiski	2
Vai paredzamas biotopa platības izmaiņas klimata pārmaiņu rezultātā?	Nē.
Vai Latvijā ir >1% biotopa platības ES Boreālajā reģionā, t. i., Latvijai ir starptautiska atbildība attiecīgā biotopa saglabāšanā?	Jā.
Vai Latvijā biotopa platības ir fragmentētas?	Nē.
Vai negatīvie faktori, kas izraisīja samazināšanos, vēl darbojas?	Jā. Galvenā negatīvā ietekme ir saistīta ar kļājo iekšzemes kāpu aizaugšanu sukcesijas gaitā. Tas galvenokārt notiek tāpēc, ka biotops netiek vai tiek nepareizi apsaimniekots.
Vai biotopa izplatības areālam kādā no laika nogriežņiem arī bijušas negatīvas tendences?	Nē.
Papildjautājumu summa	40
Intervāls	0,05
Atbilstošs scenārijs saskaņā ar metodikas 8. att. (ilgtermiņa tendence)	<p>2. scenārijs.</p> <p>2. FRV = starp HDV un CV</p> <p>REF (vēsture) HDV (2004) CV (2024) FRA (~2040)</p> <p>Ņemot vērā, ka datu par šo biotopu ir maz, novērtētās platības ir aptuvenas. Faktiski REF un HDV ir vērtēti kā pašreizējā platība CV. Taču iespējams apsvērt 1. vai 5. scenāriju.</p>
FRA	0,47 km² FRA = CV

FRR noteikšanā izmantotie apsvērumi

Vai izplatības areāla HDV ir visa Latvija?	Nē.
Vai biotops aizņem visu iespējamo areālu Latvijā?	Jā. Ņemot vērā, ka ilgstošā periodā biotops ir konstatēts tikai Sventājas un Daugavas ielejās, šādu apgalvojumu var pieņemt, lai gan biotops varētu būt Gaujas ielejā un citur kontinentālajās kāpās.
Vai biotopa areāls Latvijā ir samazinājies, un pārmaiņas nav saistītas tikai ar uzlabotām zināšanām par biotopa izplatību?	Nē. —
REF min, km²	—
REF max, km²	—
REF vid., km²	—
REF periods	—
HDV min, km²	—
HDV max, km²	—
HDV vid., km²	—
CV (pašreizējais areāls), km²	1320 km ²
Saskaņā ar Metodikas 8. att. atbilstošs scenārijs	<p>Prognozējams, ka ilgtermiņā biotopa areāls saglabāsies (1. scenārijs).</p> <p>1. FRV = HDV = CV</p> <p>REF (vēsture) HDV (2004) CV (2024) FRA (~2040)</p>
Vai paredzamas areāla izmaiņas klimata pārmaiņu rezultātā?	—
Vai Latvijā ir >1% biotopa platības ES Boreālajā reģionā, t. i., Latvijai ir starptautiska atbildība attiecīgā biotopa saglabāšanā?	—
Vai Latvijā biotopa platības ir fragmentētas?	—

Vai negatīvie faktori, kas izraisīja samazināšanos, vēl darbojas?	—
Vai biotopa platībai kādā no laika nogriežņiem ir bijušas negatīvas tendences?	—
Papildjautājumu summa	—
Intervāls	—
FRR	1320 km² FRR = CV

Literatūra un dati

Laime B., Lapinskis J., Tjarve D., Spuņģis V. 2017. Pelēko kāpu un klaju iekšzemes kāpu biotopi. Grām.: Laime B. (red.) Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 1. sējums. Piejūra, smiltāji un virsāji. Dabas aizsardzības pārvalde, Sigulda, 137–168.

Rove I. 2013. 2330 Klajas iekšzemes kāpas. Grām.: Auniņš A. (red.) Eiropas Savienības aizsargājamie biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata. 2. papildinātais izdevums. Latvijas Dabas fonds, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Rīga, 101–103.

Pielikumi

4. pielikums – aktuālās biotopa 2330 platības (01.02.2024., DDPS “Ozols”), vektordatu slānis.